

Rozhovor o projektu Jako doma.

Unikátní projekt [Jako doma – Homelike, o.p.s.](#) je nezisková organizace věnující se ženskému bezdomovectví. Jejich cílem je společnost, kde každý má možnost důstojně bydlet a kde nejsou sociální a genderové nerovnosti. Prostředky, kterými těchto cílů dosahují jsou partnerství a participace, empowerment (posílení), vytváření bezpečného prostředí, genderová citlivost a spolupráce lidí s domovem a bez domova.

Lada Hajdíková, která v Jako doma pracuje, nám poskytla krátký rozhovor.

Kdy a proč vás napadlo tento projekt zrealizovat?

L.H.: „Organizace vznikla v roce 2012 a zaměřuje se na ženy bez domova, protože jsou to neviditelné superhrdinky. Od toho roku vznikaly různé projekty, do kterých byly ženy zapojeny (např. Kuchařky bez domova). V roce 2013 byl zrealizovaný výzkum (výzkumná zpráva se jmenuje Zpátky ze dna: zaostřeno na ženy bez domova), který ukázal, jaká jsou specifika ženského bezdomovectví, jaké jsou příčiny, s čím je provázané, a jaké jsou potřeby žen bez domova. Jedním ze specifíků je skutečnost, že ženské bezdomovectví je hodně provázané s násilím, ať už se jedná o sexuální násilí, fyzické či psychické týrání. Až 90% žen bez domova, které se účastnily výzkumu, se s nějakou formou násilí setkalo. Mezi další specifika patří například téma péče o děti, odebírání dětí, setkávám se také s tím, že ženy samy mají zkušenost s pobytem v dětském domově. Ženy bez domova za sebou mají často traumatizující zážitky. Naším cílem je podpořit tyto ženy a být jim oporou v jejich nelehké situaci.“

Z čeho je Vaše organizace financovaná?

L.H.: „Z různých zdrojů, nejvíce z fondů Evropské unie. Například v březnu roku 2017 jsme otevřeli vlastní bistro v Brožíkově 6 na Praze 5, které se jmenuje [Jídelna kuchařek bez domova](#). Rekonstrukce a vybavení bylo financováno z OPPPR v rámci projektu Kuchařky bez domova, dále také Nadací Vinci a dary od jednotlivých podporovatelů. Komunitní centrum je financováno z grantů.“

Jaké byly největší překážky během začátku projektu?

L.H.: „Velká překážka byly a jsou finance. Potom také když spolupracujeme se znevýhodněnou skupinou, tak je důležitá velká míra podpory.“

Do jaké míry se setkáváte s předsudky?

L.H.: „Myslím si, že projekt Kuchařek bez domova lidé mají rádi. Ale samozřejmě se k nám spíše dostává pozitivní zpětná vazba. Problémy byly při hledání prostor pro bistro a komunitní centrum. V tomto ohledu jsme se setkali s předsudky, protože bohužel málokdo chtěl mít v sousedství komunitní centrum pro lidi bez domova.“

Co vám tento projekt dal a vzal?

L.H.: „Projekty Kuchařek bez domova a později Jídelny a komunitního centra pro ženy bez domova nás obohatily o budování vztahu s ženami v obtížném životním a sociálním postavení. Navzájem se od sebe učíme a obohacujeme se. Kromě toho projekty daly šanci ženám bez domova. Mnoho z nich má dluhy, některé ženy mohou díky této práci jít do oddlužení. Nebo díky tomu mohou upevňovat svoje dovednosti. Bohužel zatím nemůžeme poskytnout tolik pracovních příležitostí, kolik bychom chtěli.“

Komunitní centrum se nám podařilo udržet v provozu financováním z grantů. Nyní máme grant ještě na dva roky. Co nám projekty vzaly, to se týká především toho, že se nám částečně rozpadl tým z vyčerpanosti, což věříme, že brzo vyřešíme.“

Jaká je podle vás míra stigmatizace bezdomovectví a především žen v ČR?

L.H.: „Je velká, na různých úrovních...při hledání práce, bydlení, jednání s úřady, ještě se to násobí věkem, barvou pleti a postižením. Peer pracovnice (ženy se zkušeností s bezdomovectvím) chodí do terénu a nabízí pomoc. Informují o možnosti vysprchovat se, vyprat si, zapojit do dalších aktivit – šití, arteterapie, které jsou v komunitním centru. Ženy bez domova patří do velmi zranitelné skupiny, nejsou často vidět a tím ani jejich problémy a potřeby.“

Jak se s touto sociální skupinou pracuje?

L.H.: „Jedním z našich principů je participace a partnerský přístup. Snažíme se ženy zapojovat do aktivit a rozhodování. Je to běh na dlouhou trať. Jsou zvyklé na jiný přístup, je to občas náročné...Vzájemně se však učíme. Je pro nás velké zadostiučinění, když se spolupráce daří.“

Co byste poradili projektům v této oblasti do jejich začátků?

L.H.: „Nechtít všechno hned, soustředit se na stabilní základ. Soustředit se na jeden projekt, nerozbíhat víc projektů najednou. Začátky je mnohdy velmi těžké ustát. Navíc v dnešní době už existuje více sociálních podniků, proto je lepší vzájemně spolupracovat a ne si konkurovat. Důležité je také snažit se předcházet vyhoření - toto je velké téma.“

Proč jste se rozhodly do toho projektu jít?

L.H.: „Dává mi to obrovský smysl, vnímám to tak od začátku. Fajn přístup k ženám bez domova, dělat to trochu jinak... Genderová rovnost a citlivost mi byla vždy blízká. Líbí se mi, na jakých principech organizace stojí a jak podporuje ženy bez domova a to nejen k získání důstojné práce.“

Děkujeme za rozhovor.